

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र - २

विषय:- पर्यावरण (BA-201)

दिनांक: १५/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. भूजल कमी होण्याच्या विविध कारणांचे वर्णन करा.
२. इमारती लाकूड काढण्याच्या विविध परिणामांचे वर्णन करा.
३. मातीची धूप म्हणजे काय? जमिनीची धूप करणारे विविध घटक कोणते आहेत?
४. वन परिसंस्थेच्या विविध घटकांचे वर्णन करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. शाश्वत विकास म्हणजे काय? शाश्वत विकासाची मूलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा.
२. भूजलाच्या अतिवापराचे परिणाम सांगा.
३. शेती कमी होण्याच्या विविध कारणांचे वर्णन करा. तसेच शेतीची उत्पादकता सुधारण्याचे मार्ग सांगा.
४. अजैविक खते आणि कीटकनाशकांच्या वापरामुळे पर्यावरणावर होणाऱ्या दुष्परिणामांचे वर्णन करा.
५. वाळवंटीकरणाच्या विविध कारणांची चर्चा करा. वाळवंटीकरणाच्या प्रक्रियेवर आपण मात कशी करू शकतो?

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. पूर व्यवस्थापन
२. खाणकामाचे परिणाम
३. वायु प्रदूषक
४. नैसर्गिक संसाधनांचे शोषण

Translation in English

Environment (BA-201)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Describe the various reasons of decline of ground water.
2. Describe the various effects of Timber Extraction.
3. What is soil erosion? What are various factors that cause soil erosion?
4. Describe various components of Forest Ecosystem.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. What is Sustainable development? Explain basic principles of sustainable development.
2. Describe the effects of overutilization of ground water.
3. Describe various reasons of decrease in agriculture. Also state ways to improve farming productivity.
4. Describe the ill effects of use of inorganic fertilizers and pesticides on environment.
5. Discuss the various reasons of Desertification. How can we overcome?

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Flood Management
 2. Effects of Mining
 3. Air Pollutants
 4. Exploitation of Natural Resources
-